

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 17 sentyabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş çap mediası subyektinin təsisçisi ola bilən dövlət orqanlarının (qurumlarının) siyahısında yer almış Dövlət İmtahan Mərkəzinin mətbu orqanı “Abituriyent” jurnalı haqqında məlumat

Dövlət İmtahan Mərkəzinin mətbuat orqanı olan “Abituriyent” jurnalı abituriyentlər, şagirdlər, təhsil işçiləri, magistraturaya, rezidenturaya, Dövlət qulluğuna, DİM tərəfindən keçirilən ... imtahanlara hazırlaşanlar üçün elmi-metodiki və informatik materialların çap olunduğu rəsmi müntəzəm nəşrdir.

Jurnal Ədliyyə Nazirliyinin 16 sentyabr 1996-cı il tarixli, D 1567 sayılı, Respublika Mətbuat və İnformasiya Nazirliyinin 18 fevral 1999-cu il tarixli, B171 sayılı qərarı ilə dövlət qeydiyyatından keçmişdir.

Nəşr edildiyi müddətdə ictimaiyyətin artan maraq və tələbatına uyğun olaraq jurnalın tirajı da ilbəlil artıb.

Jurnal respublikada ən çox oxunan və istifadə olunan nəşrlərdən biridir, respublikanın bütün rayonlarına çatdırılır.

Rəsmi, elmi-metodiki, informativ nəşrlərin təsnifatı belədir:

“Abituriyent” jurnalı və onun xüsusi buraxılışlarında dərc edilən rəsmi materiallar:

- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə qəbul qaydaları;
- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə qəbul qaydalarının təfsilatını açıqlayan qəbul elanları;
- ali təhsil müəssisələri, tam orta və ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına qəbul qaydaları, müsabiqə şərtləri və bunların təfsilatını açıqlayan normativ sənədlər;
- tələbə qəbulu prosesinin ayrı-ayrı istiqamət və mərhələləri üzrə ictimaiyyətə ünvanlanan elanlar;
- ümumi orta (9 illik) və tam orta (11 illik) təhsil səviyyələri üzrə buraxılış imtahanları proqramları;
- ümumi orta (9 illik) və tam orta (11 illik) təhsil səviyyələri üzrə buraxılış imtahanları modellərinə uyğun tapşırıq nümunələri və bunlarla iş vərdislərinin yaradılması üçün metodiki materiallar;
- ali təhsil müəssisələrinə (*o cümlədən, xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə*) və hərbi liseylərə qəbul imtahanları proqramları;
- ali təhsil müəssisələrinə və hərbi liseylərə qəbul imtahanı modellərinə uyğun tapşırıq nümunələri;
- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə qəbul imtahanlarında zəif cavablandırılan tapşırıqların izahları və müvafiq metodik tövsiyələr;
- ali təhsil müəssisələri, tam orta və ümumi orta təhsil müəssisələrinə qəbul aparılan ixtisaslar və plan yerləri;
- ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə dövlət sifarişi ilə tələbə qəbulunun proqnozu;
- ali təhsil müəssisələrinə, tam orta və ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olan abituriyentlərin siyahısı (*ixtisaslar üzrə müsabiqə nəticəsində formalaşmış keçid balları*) ;
- təhsilin müxtəlif pillə və səviyyələrinə tələbə qəbulunun və ümumi təhsil müəssisələri üzrə buraxılış imtahanları nəticələrinin elmi-statistik təhlili.

Metodik vəsaitlər

Ümumi və tam orta təhsil səviyyəsi üzrə

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin ümumtəhsil məktəbləri üçün qüvvədə olan fənlər üzrə tədris proqramları və dərsliklər əsasında hazırlanmış metodik vəsaitlər DİM-in qəbul proqramlarına tam uyğundur.

Vəsaitlər şagirdlər və DİM-in həyata keçirdiyi müxtəlif təyinatlı imtahanlara hazırlaşanlar üçün nəzərdə tutulmuşdur.

“Kurikulum üzrə qiymətləndirmə tapşırıqları” vəsaitləri

Kurikulumlara uyğun hazırlanmış bu vəsaitlərdən istifadə etməklə məktəblilərin təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi həyata keçirilir. Vəsaitdən həm diaqnostik, həm formativ, həm də summativ qiymətləndirmədə istifadə olunur.

Azərbaycan bölməsi üzrə: 60 adda

1. Azərbaycan dili – 5-11-ci siniflər
2. Ədəbiyyat – 5-11-ci siniflər
3. Ümumi tarix – 6-11-ci siniflər

4. Fizika – 6-11-ci siniflər
5. Biologiya – 6-11-ci siniflər
6. English – 5-11-ci siniflər
7. Coğrafiya – 6-11-ci siniflər
8. Azərbaycan tarixi – 6-11-ci siniflər
9. Riyaziyyat – 5-11-ci siniflər
10. Kimya – 7-11-ci siniflər

Rus bölməsi üzrə: 52 adda

1. Русский язык – 5-11 классы
2. Литература – 9-11 классы
3. Всеобщая история – 6-11 классы
4. Физика – 6-11 классы
5. Биология – 6-11 классы
6. География – 6-11 классы
7. История Азербайджана – 6-11 классы
8. Математика – 5-11 классы
9. Химия – 7-11 классы

“5-6 yaşlı uşaqların psixoloji diaqnostikası və inkişafı” adlı metodiki vəsaiti

Metodiki vəsait 5-6 yaşlı uşaqların ibtidai təhsilə psixoloji hazırlıq səviyyəsinin yoxlanılması və qiymətləndirilməsi məqsədilə nəşr edilmişdir.

Metodiki vəsaitdən valideynlər, psixoloqlar, uşaq bağçası tərbiyəçiləri, məktəbə hazırlıq qrupları müəllimləri uşaqların diaqnostikası və inkişafı üçün istifadə edə bilərlər.

“İbtidai siniflər üçün qiymətləndirmə tapşırıqları” vəsaitləri

Bu kitabçalar respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində qüvvədə olan 1-4-cü sinif dərslərinin hər bir mövzusu üzrə hazırlanmışdır.

Kitabçaya daxil edilən tapşırıqların hər biri şagirdlərin idrakyönümlü, məntiqi, nəzəri bilik və bacarıqlarını yoxlamağa imkan verir. Bu tapşırıqlarla tədris prosesində diaqnostik, formativ, summativ qiymətləndirmə aparmaq mümkündür.

Kitabçadan ümumi təhsil müəssisələrində qiymətləndirmə vasitəsi kimi, həmçinin pedaqoji yönümlü ali təhsil müəssisələrində və müəllimlər üçün təlim kurslarında metodiki material kimi istifadə oluna bilər.

Azərbaycan bölməsi üzrə: 10 adda

1. Azərbaycan dili – 1-4-cü siniflər
2. Riyaziyyat – 1-4-cü siniflər
3. English – 3-4-cü siniflər

Rus bölməsi üzrə: 8 adda

1. Русский язык – 1-4 классы
2. Математика – 1-4 классы

Rezidentura üzrə

Vəsaitlər Azərbaycan Tibb Universitetinin tədris proqramı və rezidenturaya qəbul imtahanı proqramı əsasında hazırlanmışdır. Vəsaitlər tərtib olunarkən elmin müasir nailiyyətlərindən istifadə edilmiş, tədris prosesində qarşıya çıxan konkret problemlərə daha çox diqqət yetirilmişdir. Vəsaitlərdən Azərbaycan Tibb Universitetinin, eləcə də tibb təhsili verən digər tədris müəssisələrinin tələbələri və müvafiq fənləri tədris edən müəllimlər istifadə edə bilərlər.

Azərbaycan bölməsi üzrə:

1. Terapevtik stomatologiya
2. İnsan anatomiyası
3. Patoloji fiziologiya
4. Bioloji kimya

Rus bölməsi üzrə:

1. Нормальная физиология
2. Биологическая химия
3. Анатомия человека
4. Патологическая физиология
5. Гистология

“Peşəkar mühasib” metodik vəsaiti

Metodik vəsait peşəkar mühasib sertifikatı (PMS) verilməsi üçün keçirilən test imtahanına (I və II mərhələ) hazırlaşanlar və ictimaiyyətin bu sahə ilə maraqlanan təbəqəsi üçün nəzərdə tutulmuşdur. Vəsaitə bu sahə ilə əlaqədar qanunvericilik aktları, imtahan proqramları, imtahanın hər iki mərhələsinə aid tapşırıq nümunələri və digər zəruri materiallar daxil edilmişdir.

TEST TOPLULARI

a) Tam orta təhsil səviyyəsi üzrə test topluları

Bu toplulara DİM (əvvəlki TQDK) tərəfindən müxtəlif illərdə və müxtəlif təyinatlı imtahanlarda, habelə “Abituriyent” jurnalının ayrı-ayrı saylarında dərc edilmiş test modelləri daxildir. Bununla yanaşı, hər topludakı test tapşırıqlarının 25 faizini heç bir imtahanda istifadə olunmamış tapşırıqlar təşkil edir. Onlar test bankındakı tapşırıqların əsas modellərini əhatə edir və gələcəkdə imtahanlara düşməsi istisna olunmur.

Test topluları imtahanlara hazırlaşanlar və test tərtibi ilə məşğul olan mütəxəssislər və ümumiyyətlə, testologiyaya maraq göstərənlər üçün dəyərli örnekdir. Eyni zamanda, təlim-tədris prosesində biliyin qiymətləndirilməsində istifadə üçün faydalı vəsaitlərdir.

Azərbaycan bölməsi üzrə: 21 adda

1. Azərbaycan dili – I və II hissə
2. Ədəbiyyat
3. Tarix – I və II hissə
4. Fizika – I və II hissə
5. Biologiya – I və II hissə
6. English – I və II hissə
7. Coğrafiya – I və II hissə
8. Riyaziyyat – I və II hissə
9. Kimya – I və II hissə
10. Rus dili (xarici dil)
11. Alman dili
12. Fransız dili
13. Məntiqi təfəkkürü yoxlayan testlər

Rus bölməsi üzrə: 14 adda

1. Русский язык – I и II часть
2. История – I и II часть
3. Физика – I и II часть
4. Биология – I и II часть
5. География – I и II часть

6. Математика – I и II часть
7. Химия – I и II часть

b) Baza fənləri üzrə test toplusu (rezidenturaya hazırlaşanlar üçün vəsait)

Baza fənləri üzrə test tapşırığı nümunələri və onların izahı

İxtisas fənləri üzrə test toplusu

c) Dövlət qulluğuna işə qəbul olunmaq istəyən şəxslərə kömək məqsədilə dərc edilmiş “1000 test tapşırığı” adlı toplu

Peşəyönümü xarakterli vəsaitlər

DİM (TQDK) öz fəaliyyətinin xüsusiyyətinə uyğun olaraq hər zaman gənclərin peşə-ixtisas yönümünə kömək göstərilməsinə böyük önəm verib. Bu istiqamət üzrə nəşrləri mövzu dairəsinə görə belə qruplaşdırmaq olar:

- ali təhsil müəssisələri və onların ixtisaslar şəbəkəsi haqqında nəşrlər;
- peşə-ixtisas seçiminə dair psixoloq məsləhətləri, sahə mütəxəssislərinin tövsiyələri;
- beynəlxalq təhsil proqramları haqqında materiallar;
- tələbə qəbulu müsabiqəsində ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşan keçid ballarına aid materiallar;
- “İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?” adlı vəsaitlər;
- “Ali təhsil müəssisələrinin bakalavr ixtisasları” kitabları;
- “Abituriyentin məlumat kitabı”;

Dövlət qulluğuna qəbul olmaq istəyənlər üçün “Dövlət qulluğu” xüsusi buraxılışları

Dövlət imtahan Mərkəzinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri də dövlət qulluğu sahəsində vahid dövlət siyasətinin formalaşmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək, dövlət qulluğuna qəbulu mərkəzləşdirilmiş qaydada, müsabiqə əsasında şəffaf şəraitdə aparmaqdan ibarətdir.

DİM ictimaiyyəti bu sahə ilə bağlı maarifləndirməyi və zəruri məlumatlarla təmin etməyi də əsas vəzifələrindən biri hesab edir. “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışı olan “Dövlət qulluğu” jurnalının nəşrlərində bilik sahələri üzrə hazırlanmış proqramlar, qanunvericilik bazasında baş verən dəyişikliklər, test tapşırığı nümunələri, müsabiqəyə təqdim olunmuş vakant vəzifələrin siyahısı və digər zəruri məlumatlar təqdim olunmuşdur.

“Magistr”, “Rezidentura” və “Xüsusi qabiliyyət imtahanları” xüsusi buraxılışları

Bu jurnallarda müvafiq olaraq magistraturaya, rezidenturaya, dövlət qulluğuna və xüsusi qabiliyyət imtahanı tələb olunan ixtisaslara aid qəbul qaydaları və elanları, qəbul aparılan ixtisaslar, plan yerləri, imtahanların təşkili və keçiril-məsinə aid məlumatlar, yeniliklər, qəbul olanların siyahısı, ixtisaslar üzrə keçid balları, eyni zamanda metodiki materiallar, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarının yığcam xarakteristikası, qabiliyyət imtahanlarının proqramları, qiymətləndirmə meyarları və s. zəruri ma-teriallar təqdim edilir.

“Bilik yarışının öncülləri” layihəsi

Təhsil sahəsində qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi, təhlili və təbliği hər zaman DİM-in diqqət mərkəzindədir. Artıq neçə ildir ki, ali təhsil müəssisələrinə yüksək balla qəbul olan gənclərin təcrübəsinin öyrənilməsi, ictimaiyyətə tanındılması məqsədilə DİM bir sıra tədbirlər həyata keçirir.

1999-cu ildən başlayaraq “Abituriyent” jurnalının bir nömrəsi tamamilə bilik öncüllərinə həsr edilirdi. 2016-cı ildən etibarən “Bilik yarışının öncülləri” internet layihəsi istifadəyə verilib və abiturient.az saytında ayrıca bir bölmə 600 və daha yüksək bal toplayan gənclərə həsr olunur.

Qəbul imtahanlarında 600 və daha yüksək bal toplayan gənclərə dair bu portalda indiyədək 25 mindən çox şəxs haqqında məlumatlar dərc olunmuşdur.

Layihənin missiyası yüksəkballı gənclərin təbliği ilə yanaşı bilik yarışının öncüllərinin təcrübə-lərini şagirdlərə, gələcək abituriyentlərə örnək kimi təqdim etməkdir.

Elmi-statistik araşdırmaların nəticələrinə dair vəsaitlər

Tələbə qəbulu sistemində müasir informasiya texnologiyalarından istifadə olunması həm də ölkədə təhsilin vəziyyətinə dair geniş məlumat bazasına yiyələnməyə imkan verir. Bu məlumatların təhlili, əldə olan materialların pedaqoji ictimaiyyətə çatdırılması, qabaqcıl təcrübənin yayılması, çatışmazlıqların aidiyyəti təşkilatların diqqətinə çatdırılması təhsilin inkişafı ilə bağlı strateji qərarların qəbul olunması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Odur ki, hər il qəbul imtahanlarının nəticələrinə əsasən ölkədə məktəb təhsilinin vəziyyətinin elmi-statistik təhlili aparılır və araşdırmanın nəticələri çap edilib təhsil ictimaiyyətinə çatdırılır. Aparılan elmi-statistik təhlilin tərkib hissələri kimi "Tələbə qəbulunun gender aspektləri" ("Qadınlar statistikada"), "Kənd təsərrüfatı profilli ixtisaslar statistikada" və "Neft-qaz ixtisasları statistikada" adlı kitabçalar hazırlanır. Bunlarla bərabər, ölkənin hər bir rayonunun məzunlarının qəbul imtahanlarındakı göstəricilərini əks etdirən kitabçalar da çap edilib müvafiq təhsil orqanlarına göndərilir. Qəbulun nəticələrinin bu miqyasda, bu səviyyədə araşdırılmasını təhsilin vəziyyətinin monitorinqi də adlandırmaq olar.

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu il də DİM ali və orta ixtisas təhsili məktəblərinə tələbə qəbulunun nəticələrinə əsasən təhsilin həm ümumilikdə ölkə səviyyəsində, həm də ayrı-ayrı bölgə və məktəblər üzrə göstəriciləri, eləcə də abituriyentlərin ayrı-ayrı fənlər üzrə nəticələri, onların müxtəlif ixtisas qruplarına meyil və maraqları, ali təhsil müəssisələrinə qəbulolma göstəriciləri, yüksək və zəif göstəricili rayon və məktəblər, ali məktəblərin reytingi, magistraturaya və rezidenturaya qəbulun nəticələri, həmçinin ümumtəhsil müəssisələri şagirdlərinin buraxılış imtahanları üzrə nəticələri və s. məsələlərə dair əhatəli araşdırmalar aparılıb.

Onlayn xidmətlər

Bank kartı vasitəsilə ödəniş edib nəşrlərimizi poçt vasitəsilə ünvanınıza sifariş edə, yaxud nəşrlərin elektron versiyasını əldə edə bilərsiniz.

DİM nəşrlərinin PDF formatda satışı

Bu sistem vasitəsilə jurnalın bütün sayları və xüsusi buraxılışlarını əldə etmək mümkündür. Bunun üçün istifadəçi abiturient.az internet saytında "DİM nəşrlərinin PDF formatda satışı" bölməsinə klikləyərək onlayn rejimdə jurnalın almaq istədiyi buraxılışını seçib, bank kartı vasitəsilə ödəniş edir, sonra isə həmin buraxılışın elektron versiyasını (pdf formatda) kompüterinə yükləyərək ondan istifadə edir.

DİM nəşrlərinin onlayn sifariş ilə satışı

Bu sistem vasitəsilə jurnalın bütün sayları və xüsusi buraxılışlarını, test kitabçaları, metodiki vəsaitlər və statistik materialları əldə etmək mümkündür. Bunun üçün istifadəçi abiturient.az internet saytında "DİM nəşrlərinin onlayn sifariş ilə satışı" bölməsinə klikləyərək onlayn rejimdə jurnalın almaq istədiyi buraxılışını seçib, bank kartı vasitəsilə ödəniş edir. Bundan sonra həmin buraxılış poçt vasitəsilə sifarişçinin ünvanına çatdırılır.